

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Statuta prouincialia et synodalia ecclesie Colonie[n]sis (Köln)

Colonie, 29. IX. 1492

Contra moniales diuagantes et monachos apostatas. Jte[m] ne canonici
vel monachi sine examinatione l[itte]rature ad ordines admittantur. [et]c.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30901

Inūgitur similiter et mādatur oībus
 predictis necnō laicis quibuscunq; etiā
 noībus siue templarij siue custodes ec-
 clesie aut quocūq; alio titulo nūcupen-
 tur ne de cetero quallibz oblatiōes ele-
 mosynas seu largitiōes quascūq; datas
 vel oblatas diuidāt et sibi prem aliquā
 retineāt seu se de eis aliquāter intro-
 mittāt. Sed negocium fabrice ipsius fi-
 deliter promouētes oīno manum depo-
 nāt. Et ipis nūcijs seu collectoribz om-
 nia oblata vel donata sine diminutione
 assignēt pcuratori ipsi fabrice ad vsus
 eiusdem diligētius presentanda. Pre-
 terea inhibetur ne de cetero trunci in
 ecclesijs vel capellis erigātur. sed positi
 et erecti infra mensē a tempore publi-
 cationis hmoi funditus euellāt. Preci-
 pitur insup vt oīa illa que pro fraterni-
 tate beati petri apostolorum principis
 largiūtur distinde et per se referentur
 ipsiq; nūcijs seu collectoribus specialiter
 sine cōmutatione alicuius alterius inte-
 graliter assignentur. Ita de hmoi obla-
 tionibus reddatur ipis nūcijs vel pro-
 curatori computus specialis. Ceterum
 precipitur sicut prius vt statū lecto euā-
 gelio ecclesiarum seu capellarum recto-
 res ordinent et disponant vt nūcij seu
 collectores dicte fabrice. verbuz dei po-
 pulo proponāt et postulent oblationes
 et suffragia sine impetu oportune. et si
 postmodū aliū predicare habuerint ser-
 monem suum incipiāt. Et sic nūcij ex-
 pediri valeant ad alias ecclesias in qui-
 bus eorum aduentus celeriter expecta-
 tur sine longa mora vterius proficisci.
 Idez dominus noster archieps omnes
 prelatos plebanos vicarios ecclesiaruz
 rectores seu eorum vices gerentes pres-
 byteros clericos et laicos cuiuscunq;
 officij status vel conditionis extiterint
 qui contra has inhibitionez ordinatio-
 rem veniunt et statutum in pre vel in
 toto nisi excessum eorum infra septem
 dies quos eis pro monitione assignam?

emendauerint. excommunicatiōis sen-
 tentie eo ipso voluit subiacere. Mandās
 et cōmittens officiali Coloniensi qua-
 tenus dum ipse a procuratore fabrice Co-
 loniensi vel aliquo eorundez fuerit re-
 quistus premissa et premissorum quel-
 bz exequatur et a suis subditis quibus-
 cunq; exequi faciat diligenter. pur ne-
 gotium et vtilitas ipsius fabrice id ex-
 poscit. Facta est publicatio ordinatiōis
 inhibitionis et statuti huiusmodi Colo-
 nie crastino Inuocauit. in congregatio-
 ne cōcilij synodalis. Anno domini Mil-
 lesimo trecentesimo. vicesimo septimo.

Contra moniales diuagantes et mo-
 nachos apostatas. Itē ne canonici vel
 monachi sine examinatione scripture ad
 ordines admittantur. &c.

Henricus dei gratia sancte Col-
 loniensi ecclesie archiepus. sacri
 imperij p Italiam archicācella-
 rius. Inuicis christifidelibus auditu-
 ris presentes lras et visuris. salutes in
 dñi saluatore. Quāq; sub prohibitiōe
 stricta a iure statutum existat ne monia-
 les monastica modestia impudent abie-
 cta extra monasteria sua diuagentur nisi
 si pro causis eis a iure pmissis. tñ frequē-
 ter extra eadem monasteria sua p vicos
 et plateas discurrunt et psonarum se-
 culariū habitacula frequentātes non in
 habitu tantū religioso veruz etiam co-
 relicto in habitu seculari se ostendunt
 et in tanta vanitate mundanis aspecti-
 bus se administrāt. q; ex hoc possunt cō-
 tra proprie conscientie sue puritatē sus-
 pecte nō imerito reputari. et quāq; va-
 rie cōtra moniales easdez cōminatiōes
 penarū hātenus emanarūt. tñ in vetitū
 innitentes q̄nto plus ab istis phibentē
 tāto ardentius quo ad hmoi suas vani-
 tates exercēdas inflāmātur. Quare mā-

damus et precipimus omnibus et singulis montibus presentibus et futuris cuiuscumque sint religionis vel ordinis nre civitatis et dioceſis vt in suis monasterijs de cetero sub clausura perpetua permanant iuxta canonicas sanctiones ita qd nulli earum religionem tacite vel expresse pſeſse a suo monasterio exire liceat nisi forte tali morbo euidenter earum aliquam laborare constaret qd non possit seruire deo cui corda sua et corpora omnia sanctimonialia subdiderunt. Saluo qd abbatissa et priorissa seu ngra per quas monasteria eadem reguntur cum honesta et decente societate exire poterit dum hoc p monasterij sui negocijs fuerit faciendum ad monasterij suuz absqz honoris dispendio qz pimum poterit reuersura. Alioquin moniales hmoi extra monasterij suum vagantes et qz diu in hoc persistunt. Inhibemus penitus admitti ad diuina nisi ex rationabili et manifesta causa ac de illius ad quem pſuenerit exuerunt licentia speciali et de hoc diuina celebrantibus ac eas hospitantibus prius sufficiens fides fiat. alias scietur eis presentibus diuina celebrare presumes suspensionis ab ingressu ecclesie et eas sic diuagantes hospicio recipiens excommunicationis sententiam incidant ipso facto. Illas vero moniales que habitu religionis sue dimisso extra monasteria sua diuagantur et que ex hoc sententiam excommunicationis a canone iam prolata incidunt ipso facto excommunicatas volumus et precipimus nunciari. Inhibentes sub pena excommunicationis ne quis eis tanqz apostatis et excommunicatis comunicet quoquo modo vel foueat easdem in tali apostasia scienter ne tanqz criminosis in crimine cōsentiens consimili laqueo valeat irretiri. Insuper mandamus et precipimus imo inhibem⁹ ne aliquis de cetero ecclesie collegiate canonicus vel religiosus ad monasterij sui titulum ordinandus quarū

ecclesiarum et monasteriorum exemptorum et nō exemptorum canonicus vel monachus et fratres sine examinatione litterature et intitulatione ordinari cōsueuerunt ad ordines admittantur nisi prius de erate et corporis idoneitate cū corpore viciati nō sint. ad ordines huiusmodi admittendi per examinatores ad examen ordinarium tempore celebrationis ordinum deputatos vel deputandos sint examinati et intitulati. sicut ceteri sub cōmuni titulo ordinandi. alias admittentes et ordinantes eosdem et ordines sic prohibiti recipientes quos et nunc ne contra faciant monemus in his scriptis post lapsum duorum mensuum et publicationez presentium mandatorū suspensionē ab ingressu ecclesie sententiam incurrat ipso facto et hoc in sacra nra synodo prioribus clero et chzifidelium multitudine presentibus publicari mādauim⁹ et ab omnibus precepimus seruari. ne quis contra ipsa crassa se valeat ignorantia excusare. Precipientes vniuersis capellis conuentibus mendicantium et non mendicantium chzifanitarum decanis et locorum plebanis vt infra decem dies post harum publicationem. Sub sigillo maioris officialis curie nostre Coloniens̄ horum copiam recipiant et singulis mensibus prima dominica die mensis in sermonibus suis. Plebanus hora misse et mendicantes in eorum predicationibus materna lingua in vulgari et intelligibiliter publice et exponat. In horum testimonium presentes litteras appensione sigilli nri fecimus cōmuniri. Datum anno domini. Millesimo trecentesimo vicesimo septimo crastino beati Remigij. In cui⁹ copie testimonij sigillū officialitatis curie nostre presentibus litteris duximus appendendum.

De vna missa in die celebranda.

R. iij.